

สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและ
ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19
THE STRATE OF EDUCATION QUALITY ADMINISTRATION
BASED ON THE OPINIONS OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS
UNDER OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19

พรทิพย์ ใจวงศ์¹ ชุติมา พรหมผุย²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 2.เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ทำงานในสถานศึกษาและระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 310 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิค-เอิร์ท (Likert) ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence) IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1.00 และ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbrach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด 0.94 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ทั้งหมด 310 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติ t – test (Independent Sample) และ F - test (One – way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe’s Method)

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร กับ ด้านการจัดการ

คำสำคัญ: ..ผู้บริหารโรงเรียน,การจัดการกระบวนการ, การบริหารคุณภาพการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา อีเมลล์ porntip.r5@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

This research has the objectives 1. To study the state of educational quality management according to the opinions of teachers and school administrators under the Secondary Education Area Office 19 2. To compare the state of educational quality management according to the opinions of teachers and school administrators under the Secondary Education Service Area Office. District 19 by location Work experience in educational institutions and educational levels The sample consisted of 310 teachers and school administrators under the Secondary Education Area Office 19.

Tools used for data collection It is a questionnaire that is characterized as a 5-level rating scale based on the concept of Likert. Content Validity is checked by finding the consistency index (Index of Item - Objective Congruence). The IOC is between 0.8-1.00 and find confidence. Reliability of the questionnaire was used to find the alpha-coefficient according to Cronbrach method.

In the whole issue 0.94, the researcher collected 310 complete questionnaires.

The statistics used in the research were frequency distribution (Frequency), percentage (Percentage), Mean and standard deviation, t - test (Independent Sample) and F - test (One-way ANOVA). When found that there was a statistically significant difference. Double differences will be tested by Scheffe's Method.

The research results showed that the educational quality management condition according to the opinion of the school director. The overall level of school teachers under the Secondary Educational Service Area Office 19 was at the high level, with the aspect that had the highest average was the focus of the workforce, followed by the outcome and the area with the least average. Is the organization's leadership and management

Keywords: School Director, Process management, Education Quality Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาด้านต่างๆของมนุษยชาติทั้งในด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทุกประเทศต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาวการณ์ของโลกในแต่ละยุคสมัยดังนั้นกระบวนการศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลา เพื่อให้การศึกษานั้นบรรลุผลสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง โดยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพจึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีรูปแบบและวิธีการบริหารงานให้เกิดคุณภาพในทุกด้าน ระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรตามแนวคิดมัลคอม บัลดริดจ์(Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) เป็นระบบการบริหารคุณภาพที่ได้สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีและเป็นแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันก่อให้เกิดการปรับปรุงและมุ่งเน้นคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งออกแบบมาเพื่อสร้างความตระหนักในการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเช่นประเภทการศึกษาผู้ตรวจสอบและผู้รับรางวัลจะถูกเลือกหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับ

กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับปรุงในระบบปฏิบัติการมีองค์ประกอบสำหรับองค์กรการศึกษาไว้ 7 หมวด ซึ่งระบุลักษณะของการปฏิบัติการและผลลัพธ์ที่องค์การบรรลุ ดังนี้ (1) ด้านการนำองค์กร(Leadership) (2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์(Strategic Planning) (3) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(Customer Focus) (4) ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) (5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร(Human Resource Focus) (6) ด้านการจัดการกระบวนการ(Process Management) และ (7) ด้านผลลัพธ์(Results)เพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน

ในปัจจุบันภาครัฐและเอกชน มีการนำการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management) มาใช้ในองค์กร เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพในทุกๆ ด้าน ทุกๆ กิจกรรม ทุกๆ ขั้นตอนขององค์กร โดยที่ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม เป็นการปรับปรุงองค์การอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้เกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ลดข้อผิดพลาดในระบบการทำงาน ผลที่ได้รับจากการนำTQM มาใช้ในองค์กรนั้น จะทำให้สินค้าหรือการบริการมีคุณภาพที่ดีขึ้น ลดจำนวนของเสียหรือจุดผิดพลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ต้นทุนลดลงและหมายถึงกำไรที่เพิ่มขึ้นซึ่งหากสินค้าหรือการบริการมีคุณภาพตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการจะทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าหรือการบริการ เกิดความภักดีต่อผลิตภัณฑ์จากฐานลูกค้าที่มีอยู่และสามารถเพิ่มฐานลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้ในอนาคต ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน นอกจากนี้ยังเป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 1)

กระบวนการของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรที่กล่าวมานั้นเป็นหลักการสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนนำมาเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้บริหารจัดการภายในสถานศึกษาของตน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรทั่วทั้งสถานศึกษา ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการ หัวหน้าฝ่ายงาน จนถึงผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกันและกันในทุกขั้นตอน รวมถึงระบบการบริหารจัดการที่ผู้บริหาร เป็นกำลังสำคัญในการผลักดันกระบวนการดังกล่าว โดยมีเป้าหมายหลักคือ การสร้างความพึงพอใจต่อผู้ปกครองและผู้รับบริการการสร้างหรือพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตลอดจนความสามารถในการปรับปรุงกระบวนการภายในอันส่งผลสำเร็จต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาดังนั้นสถานศึกษาเอกชนต้องมีกระบวนการในการบริหารงานด้านต่างๆ โดยผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจในเป้าหมายและกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรสามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องมีการสรรหาที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ ความชำนาญเฉพาะด้าน ช่วยบริหารจัดการให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวัง และต้องมีวัฒนธรรมองค์กรที่ชัดเจน เป็นแบบแผนปฏิบัติที่ทุกคนมีส่วนร่วม สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งวัฒนธรรมจะเป็นแนวทางการปฏิบัติตนของบุคลากรอันเป็นแบบอย่างที่ดี และเอื้อประโยชน์ต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในภาพรวม

ดังนั้นการนำระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาองค์กรพัฒนาหน่วยงานปรับปรุงกระบวนการทำงานและการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กรนั้นจึงถือว่าเป็นความท้าทายและเป็นกลยุทธ์ที่องค์กรถือว่าเป็นปัจจัยนำความสำเร็จในการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้ทุกคนในองค์กรมีคุณภาพชีวิตที่ดีองค์กรมีผลประกอบการที่ดีและมีการบริหารที่เป็นเลิศจากความเป็นมาของปัญหาการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการบริหารคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 เพราะถ้าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 สามารถบริหารการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพแล้วย่อมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ

ส่งผลให้นักเรียนได้บรรลุผลตามความมุ่งหมายตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,138 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 2,060 คน และ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 52 คน และรองผู้อำนวยการ จำนวน 26 คน รวมเป็น จำนวน 78 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 โดยวิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เป็นการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน โดยผู้วิจัยเก็บจากผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 52 คน และรองผู้อำนวยการ จำนวน 26 คน จำนวน 78 คนและ ครู จำนวน 249 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวความคิดในการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง ตามโครงสร้างของเนื้อหา แล้วจึงนำคำถามได้จาก การตรวจสอบ นำมาสร้างแบบสอบถาม สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ในสถานศึกษา ระดับการศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิค-เอิร์ท(Likert) โดยแต่ละข้อกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับคะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพการศึกษา

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

3.4.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ไปยังผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา แล้วนำมาวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โปรแกรมสำเร็จทางคอมพิวเตอร์การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่าที (t - test แบบ Independent Samples) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F - test (One - way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร และด้านการจัดการกระบวนการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านการนำองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจว่ามีการดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมายและการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและมีจริยธรรม โดยมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการระบุงสิ่งที่จะต้องทำในการตั้งความคาดหวังต่อผลการดำเนินการ

1.2 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการถ่ายทอดแผนเชิงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร รองลงมา คือ สถานศึกษามีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนให้แผนปฏิบัติการบรรลุผล

1.3 ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตลอดจนการรับรู้ถึงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการตลอดจนความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกันเครือข่ายต่าง ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีระบบการบริหารความไม่พึงพอใจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทั้งนักเรียนศิษย์เก่า บุคคลทั่วไป

1.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีวิธีการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการทำงานและวิธีปฏิบัติของหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานไปยังหน่วยงานอื่น ๆ รองลงมา คือ สถานศึกษาทบทวนผลการดำเนินงานไปจัดลำดับความสำคัญเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลส่วนที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถานศึกษา

1.5 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการประเมินขีดความสามารถและอัตราของกำลังบุคลากรที่มีอยู่ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการสนับสนุนให้บุคลากรมีงานที่ให้การดำเนินงานที่ติดกับสถานศึกษามีระบบการยกย่องเชิดชูและให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลงานการเลื่อนขั้นตำแหน่งงาน หรือ ทำคุณประโยชน์ให้แก่สถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุมวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ

1.6 ด้านการจัดการกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการกับบุคลากรที่กระทำผิดจรรยาบรรณ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการออกแบบ มีการบริหารจัดการและปรับปรุงระบบงานเพื่อเตรียมความพร้อมขององค์กรเพื่อให้องค์กรนั้นบรรลุเป้าหมายในอนาคต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการออกแบบและปรับปรุงกระบวนการทำงาน

1.7 ด้านผลลัพธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความพึงพอใจต่อสถานศึกษาในการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน รองลงมา คือ สถานศึกษามีวิธีการพัฒนาบุคลากรและผู้นาองค์กร รวมถึงมีการวัดประเมินผลที่ชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาได้รับความผูกพันของผู้เรียน ผลลัพธ์ปัจจุบันและแนวโน้มด้านความผูกพันของผู้เรียนเป็นไปในด้านบวก

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตาม ตำแหน่งและระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประสพการณ์ทำงานในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานโดยภาพรวมแตกต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร และด้านการจัดการกระบวนการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 ต้องมีครูและบุคลากรที่ช่วยทำงานและสร้างคุณค่าต่อผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น การที่จะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณค่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความตั้งใจจริงในการจัดการระบบงาน การเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอู่ทิศตนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ทศพล เกียรติเจริญผล และคณะ (2552) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของ

ยุทธศาสตร์การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) ที่มีต่อกระบวนการพัฒนานวัตกรรม พบว่า การบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ เป็นปรัชญาการจัดการศึกษาที่มีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง (involvement of employees) และทำนอง ภูเก็ตพิมพ์ (2551) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทํางานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอัญชลี ปรเกษเกียรติ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดาเนินการที่เป็นเลิศของบัลตรจ พบว่า 1) ระดับคุณภาพของการดาเนินการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดาเนินการที่เป็นเลิศของ บัลตรจ มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 2 องค์ประกอบ และมีคุณภาพอยู่ในระดับดี 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบหลักที่ 1 การนำองค์กร องค์ประกอบหลักที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ องค์ประกอบหลักที่ 5 การมุ่งเน้นครู และบุคลากร องค์ประกอบหลักที่ 3 การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์ประกอบหลักที่ 6 การจัดการกระบวนการ องค์ประกอบหลักที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 2) ผลลัพธ์การดาเนินงานของการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ พบว่าในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านผู้เรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ด้านครูมีคุณภาพในระดับดีมาก และด้านบริหารจัดการมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 3) ความพึงพอใจต่อผลการดาเนินงานบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์พบว่า ครูและบุคลากร ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร และด้านคุณภาพผู้เรียน สาหรับความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อรายการของการประเมิน

2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตาม ตำแหน่งและระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมีการกิจด้านอื่น ๆ นอกจากด้านการจัดการเรียนการสอน ในฐานะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จะมีกิจกรรมตามนโยบายอยู่เป็นประจำซึ่งในเชิงบริหารถือว่าการส่งเสริมกิจกรรมผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ ทักษะชีวิต แต่ข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้ที่มุ่งมั่นในการให้ความรู้เกี่ยวกับสาขาที่ตนเองรับผิดชอบ ดังนั้นการปฏิบัติในเชิงบริหารดังกล่าวก็อาจทำให้ครูผู้สอนที่มุ่งมั่นในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียวมีทัศนคติที่แตกต่างไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณระพี คุณนะวนิชพงษ์ (2559) ที่วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ 3 กลุ่มประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารโรงเรียน 2) ข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) ข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัยเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดการกระบวนการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีวีชีเฟฟ (Sheffe/ test) พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนแตกต่างกับข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วน ประสบการณ์ทำงานในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานโดยภาพรวมแตกต่างกันทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์สูงกว่าจะมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย อุไร หัตถประดิษฐ์ และ

คณะ (2560) ได้ศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาตามประสพการณ์การทำงานในสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลงานวิจัยของ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ที่ศึกษา การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกันจำแนกตามประสพการณ์ พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนาด้านการนำองค์กรเพิ่มมากขึ้น โดยใช้วิธีในการชักจูงให้บุคลากรช่วยกัน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ด้วยการใช้วิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก มีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรเพื่อให้ทราบและเกิดการยอมรับในวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างหลากหลายรูปแบบ และเสริมสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงานและให้โรงเรียนมีการดำเนินงานที่เป็นเลิศ

2. ผู้บริหารโรงเรียนควรหาวิธีการสร้างความรู้และความเข้าใจอันดีในการบริหารจัดการระบบคุณภาพให้กับบุคลากรมากขึ้น ผลจะนำมาซึ่งความร่วมมือในการพัฒนาการประสานงานและการดำเนินงานของโรงเรียนได้มากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนพระปทุมวิทยาลัยจำเป็นต้องจัดการกับปัญหาด้านความรู้ภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการทำงานที่เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพครู เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอย่างสมบูรณ์และภาคภูมิใจโดยได้รับความเมตตา เอาใจใส่ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขและติดตามความก้าวหน้าอย่างใกล้ชิดจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ชุตินาพรหมผุย อาจารย์ที่ปรึกษา ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณครอบครัวใจวงศ์ รวมทั้งญาติมิตรทุกคน ที่ให้คอยดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด จนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา คุณค่าอันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุญคุณบิดา มารดา และขอมอบไว้ตลอดจนคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ที่คอยช่วยเหลือการประสานงานจนสำเร็จการศึกษาในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ ฐิติวัชรวรกุล และคณะ. (พฤษภาคม – สิงหาคม 2560). การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 6. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10(2): 220-237.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิตตินันท์ ชูมวันและคณะ. (ตุลาคม – ธันวาคม 2558). แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัย
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 1 ปีที่ 9 ฉบับที่ (4).
- ชวลิต ประภาวนนท์. (2542). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: มหาบัณฑิต คณะโบราณคดีมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โชติชัย สุวรรณภรณ์. (2555). แนวทางการพัฒนารัฐกิจนันทนแบงค์. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. กระทรวงการคลัง.
(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://www.fpo.go.th/FPO/index2.php?
mod=Content&file=contentview&contentID=CNT0002888&categoryID=CAT0000146](http://www.fpo.go.th/FPO/index2.php?mod=Content&file=contentview&contentID=CNT0002888&categoryID=CAT0000146) [17
มีนาคม 2560]
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2559). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21. วารสาร
บัณฑิตศึกษา. 13(16), 11-20.
- ดำรงค์ บุญกลาง และคณะ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กร
ปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ ปีที่ : 11 ฉบับที่ : 2 เลขหน้า : 163-175.
- ตุลา มหาสุธานนท์. (2545). หลักการจัดการหลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : นักศึกษาพัฒนา.ทศพล เกียรติเจริญผล
และคณะ. (2552). ผลกระทบของยุทธศาสตร์การบริหารคุณภาพทั่วทั้ง
องค์กร (TQM) ที่มีต่อกระบวนการพัฒนานวัตกรรม : ผลศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม. วารสารวิชาการ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปีที่ 26. หน้า 153-165.